

غایت معرفت بشری در حضرت محمد(ص) محقق شده است/ تفسیر «لولاک لما خلقت الافلاک»

یک استاد فلسفه اسلامی با بیان اینکه معرفت به حق در کاملترین وجه در انسان محقق شده است و غایت کاملترین انسان کامل به نحو اخص، حضرت رسول(ص) است که غایت خلق عالم بوده است، گفت: حضرت محمد(ص) وجودی است که غایت معرفت بشری است که به کاملترین وجهی محقق شده است.

یک استاد فلسفه اسلامی با بیان اینکه معرفت به حق در کاملترین وجه در انسان محقق شده است و غایت کاملترین انسان کامل به نحو اخص، حضرت رسول(ص) است که غایت خلق عالم بوده است، گفت: حضرت محمد(ص) وجودی است که غایت معرفت بشری است که به کاملترین وجهی محقق شده است.

دکتر غلامرضا اعوانی، چهره ماندگار فلسفه و رئیس انجمن حکمت و فلسفه ایران در گفتگو با مهر در تفسیر عرفانی حدیث قدسی «لولاک لما خلقت الافلاک» گفت: فعل بدون غایت، فعل عبث است و انجام فعل عبث از خداوند تبارک و تعالی سزوار نیست، اما غایت خلق عالم چیست؟ چه غرضی در خلقت عالم بوده است؟ غایت نه اینکه برای خودش بوده باشد بلکه یک غایت ذاتی است. اینکه خداوند شناخته شود.

وی افزود: خداوند خودش را می شناخت اما به وسیله غیر خودش شناخته نبود؛ اصلاً غیری وجود نداشت. چنانکه ابن عربی می گوید: انسان خودش را می بیند اما دیدن خود در آینه با دیدن او توسط دیگر فرق دارد. خداوند خود را می دید و می شناخت اما دیدن او و شناخته شدن خودش در مظهر غیر ذات است. هدف خلقت این بوده که شناخته شود.

اعوانی در ادامه سخنانش اظهارداشت: در حدیث قدسی آمده «كنت كنزاً مخفياً فاحببت أن أعرف، فخلقت الخلق لكي أعرف» من گنج پنهانی بودم دوست داشتم که شناخته شوم. بنابراین خلق را آفریدم تا شناخته شوم. بنابراین معرفت حق خارج از ذات خودش مراد بوده است. معرفت حق در واقع همان خداشناسی است که غایت دین هم هست.

رئیس انجمن حکمت و فلسفه ایران در ادامه سخنانش اظهارداشت: معرفت به حق در کاملترین وجه در انسان محقق شده است، حتی در فرشتگان محقق نشده است. قرآن هم این مطلب را تأیید می کند «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ: و جن و انس را نیافریدم جز برای آنکه مرا بپرستند.» (آیه 56 سوره ذاریات).

وی با تأکید بر اینکه طرز عبادت به معرفت بستگی دارد و کمال عبادت معرفت است، گفت: عبادت بدون معرفت ارزشی ندارد و در واقع معرفت و عبادت یک چیز است. بنابراین خداوند عالم را خلق کرد برای عبودیت، و کمال عبودیت در حضرت محمد رسول الله(ص) وجود دارد که می گوئیم «عبده و رسوله».

اعوانی بیان کرد: غایت انسان به طور کلی و انسان کامل به نحو خاص و کاملترین انسان کامل به نحو اخص، حضرت محمد رسول الله(ص) که در واقع غرض و غایت خلق عالم بوده است.

وی در پایان سخنانش با اشاره به اینکه بنابراین شاید مراد از «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ: و تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم.» (آیه 107 سوره انبیاء) همین باشد، تصریح کرد: حضرت محمد(ص) رحمتی است که اصل و غایت وجود است و وجود نازنین و مبارکی است که غایت معرفت بشری است که به کاملترین وجهی محقق شده است.